

Hoge commissaris te Djakarta (Hirschfeld) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 10 jan. 1950

Mede voor Stikker.

Bezocht gisterenavond na zijn terugkeer uit Djokja Hatta. Allereerst besprak ik met hem het geval Westerling. Ik bracht tot uitdrukking, dat het optreden van Westerling van Nederlandse zijde ten scherpste veroordeeld wordt, dat disciplinaire maatregelen getroffen zullen worden tegen Nederlandse officieren of minderen, die gemene zaak met Westerling zouden maken, en dat wij Westerling hebben laten waarschuwen dat, indien hij iets zou ondernemen, hij de Nederlanders tegen zich zal vinden. Hatta was over deze mededelingen wel voldaan. Zijn vrees bestond voor het grootste deel daarin, dat KNIL-troepen op een gegeven moment naar Westerling zouden overlopen. Ik wees erop, dat de Nederlandse legerleiding scherpe maatregelen zou nemen als zo iets zou kunnen gebeuren, doch ik verzekerde hem, dat de generaals naar mijn mening de situatie in de hand hebben. Hatta deelde mij mede, dat hij indertijd Lovink had benaderd om voor het laatst de exorbitante rechten tegen Westerling toe te passen. Lovink verklaarde toen echter geen positieve bewijzen tegen Westerling in handen te hebben. Daarop verklaarde ik tegenover Hatta, dat mij thans de bevoegdheid ontbrak om Westerling te laten arresteren, afgezien nog van de vraag of zulks wel mogelijk zou zijn, omdat Westerling zich wel verborgen zal houden. Ik vroeg Hatta of de RIS voornemens was Westerling te arresteren. Hij bevestigde mij, dat zulks in het voornemen ligt. Ik verklaarde daarop, dat naar mijn mening de RIS deze provocatie niet zonder maatregelen mocht laten passeren. In dit verband kwam de kwestie van bijstand ook aan de orde. Ik heb Hatta nog niet medegedeeld, dat er machtiging Uwerzijds aanwezig is, doch wel heb ik hem medegedeeld, dat mijn verwachting was, dat, indien de RIS om bijstand zou vragen, er gunstig op beschikt zou worden. Tenslotte heb ik Hatta nog medegedeeld, dat naar mijn mening het optreden van lieden als Westerling de goede verhouding tussen RIS en Nederland niet zou kunnen verstoren en dat ik het betreuren zou, indien er bij de RIS wel dergelijke opvattingen geweest waren. Hatta reageerde op dit alles m.i. bevredigend. Afgewacht dient te worden het onderzoek van de Nederlandse legerleiding over de houding van enige officieren. Hatta deelde mij gisterenavond ook mede, dat een Chinees blad reeds melding gemaakt had van het dreigement van Westerling en dat hij het op prijs zou stellen dat ik in de pers zou reageren. Hedenmorgen bevatten de Anetaberichten reeds enige mededelingen over het geval Westerling; naar aanleiding daarvan heb ik het communiqué laten uitgaan, hetwelk U inmiddels werd geseind. Over dit communiqué bestaat overeenstemming met Generaal Buurman.